

Tallinna ja kogu Eesti metropoliit Eugeni pöördumine ülemkarjaste, karjaste, munkade-nunnade ja kõigi Eesti Õigeusu Kiriku ustavate laste poole

Hetkel on kogu maailma tähelepanu keskendunud Venemaa ja Ukraina vahelisele sõjalisele konfliktile.

Kirik palvetab kõikidel aegadel rahu eest kõigi rahvaste jaoks. Kirik on eraldatud riigist ning ei saa otseselt poliitikasse sekkuda. Kuid me kutsume vaenutsevaid pooli ühes Kiievi ja kogu Ukraina õndsaima metropoliit Onufriga, toetudes meile Jumala poolt antud mõistusele ja sõna annile, istuma läbirääkimiste laua taha, et lõpetada see vennatapusõda.

Kristlastena ei saa me lasta poliitilistel erimeelsustel ja sõjal meid lõhestada.

Praegu ilmub käimasoleva sõjalise konflikti kohta hulgaliselt teavet, mis õhutab agressiivsetele tegudele ja sõnavõttudele. Nagu iga konflikti puhul, nii ka nüüd, ilmub lisaks ka palju eksitavat teavet. Kutsume kõiki üles arukalt suhtuma levivatesse kuuldustesse, allumata vaenuõhutustele, mis juba niigi keerulise olukorra võiksid veelgi komplitseeritumaks muuta.

Sõda on suur hädaolukord! Seepärast nimetab Nyssa püha Gregorius sõja ärahoidmist suurimaks heateoks, mille eest Issand annab mitmekordse tasu, sest on öeldud: „õndsad on rahutegijad“, aga rahutegijad on need, kes toovad teistele rahu.

Kutsume kõiki Eestimaa õigeusklikke kristlasi tugevdama oma palveid rahu peatse taastamise eest. Palume osutada igakülgset abi kõigile kannatada saanud inimestele, kellest on saanud sõjalise konflikti süütud ohvrid – põgenikele, kes on jäänud ilma peavarju ja elatusvahenditeta.

Palume Jumalat, et apostlisarnase vürst Vladimiri poolt Kiievi Venemaa ristimisest alguse saanud sajanditepikkuse ühise ajalooga vene ja ukraina rahvad suudaksid ületada tekkinud vastuolud ja lõhestatuse, mis on kaasa toonud praeguse sõjalise konflikti.

Armastusega Issandas

+EUGENI

Tallinna ja kogu Eesti metropoliit

(Metropoliit Eugeni. Tallinna ja kogu Eesti metropoliit Eugeni pöördumine. 02.03.2022.
<https://orthodox.ee/et/uudised/tallinna-ja-kogu-eesti-metropoliit-eugeni-poordumine-02-03-2022/>)

Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku püha sinodi avaldus seoses sõjaga Ukrainas (lühendatud)

Juba kolmandat nädalat kestab Venemaa ülekohtune vallutussõda Ukrainas. Meedia vahendusel võib näha üha kohutavamaid ja julmemaid kaadreid hävingust, mida see rahulike elanike seas külvab. Me näeme, kuidas sõda hävitab mitte üksnes sõjaväelaste, vaid ka tsiviilisikute elusid, samuti inimeste kodusid, haiglaid, koole, lasteaedu jne. Ohtu on sattunud ka tuumajaamad.

Meie jaoks on olukord veelgi traagilisem seetõttu, et kummagi sõdiva rahva enamus tunnistab õigeusku. On selge, et kannatused ei saa osaks üksnes meie vendadele, kes kaitsevad oma kodumaad, vaid samuti nende peredele ja lähedastele, kes elavad kaugemal.

Meie kiriku jaoks on äärmiselt oluline palvetada vahet tegemata kõigi selle sõja ohvrite eest, nende riikide juhtkondade eest, kes on sõtta haaratud, kõigi õnnetute eest, kes on sunnitud kodumaalt põgenema, kõigi meie ukraina vendade ja õdede eest, kes elavad siin Eestis meie keskel ning nende perede eest, kes kannatavad oma kodumaal selle ebaõiglase kallaletungi pärast.

Kõige olulisem on, et Ukrainas saavutataks võimalikult kiiresti rahu. Meie aga ei tohi end lasta eksitada libauudistest ja propagandast, mis proovivad pisendada selle kohutava sõja ulatust või seda õigustada. Sellisele rahvusvahelise õiguse ja seaduslikkuse räägele rikkumisele ei ole õigustust ei Jumala ega inimeste ees.

Soovime rõhutada, et ka Tema Pühadus oikumeeniline patriarh Bartolomeus mõistab täielikult hukka selle Jumala vastase teo ning kutsub üles seda sõda koheselt lõpetama.

Andku Kõikvõimas Issand oma kõige puhtama Ema, püha apostlisarnase suurvürsti Vladimiri ja kõigi pühade palvetel rahu ning lohutust Ukraina rahvale ja kogu inimkonnale!

EAÕK Püha Sinod

(Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku püha sinodi avaldus seoses sõjaga Ukrainas. Kolleegium. 07.03.2022. <https://kolleegium.ee/kiriku-elu-uudised/eesti-apostlik-oigeusu-kiriku-puha-sinodi-avaldus-seoses-sojaga-ukrainas/>)

Tsitaadid

Patriarh Kirill:

„Me teame, et praegu surevad paljud vennatapusõja lahinguväljal. Kirik palub, et see sõda lõppeks võimalikult kiiresti. Ja samal ajal mõistab kirik, et kui keegi jääb kohusetundest ja vande täitmise vajadusest ajendatuna oma kutsumusele truuks ning sureb sõjaväekohustust täites, paneb ta kahtlemata toime teo, mis on võrdne ohverdusega. Ta ohverdab end teiste eest. Ja seetõttu usume, et see ohver peseb maha kõik patud, mida inimene on teinud.”

(Патриаршая проповедь в Неделю 15-ю по Пятидесятнице после Литургии в Александро-Невском скиту. Русская Православная Церковь. Официальный сайт Московского Патриархата. 25.09.2022. <http://www.patriarchia.ru/db/text/5962628.html>)

Metropoliit Stefanus:

„Korduvalt on ta [patriarh Kirill] avaldanud toetust käesolevale sõjale, taandades nõnda kiriku usu üheks selle maailma ideoloogiaks. Sellisel arusaamal pole midagi pistmist õigeusu olemusega, kirikuisade pärimusega.[---] Õigeusus [on] juba XIX sajandil mõistetud hukka kiriklik marurahvuslus ehk fületism, soov korraldada kirikuelu ainult rahvuslikest-hõimulikest põhimõtetest lähtudes ja vastandudes teistele riikidele ja rahvastele. Kõik see on olemuslikult võõras õigeusu kirikule, millel puudub igasugune arusaam pühast sõjast, milles hukuvad sõdurid saavad liati kõik patud andeks. Kaitsesõda kui hädavajadus on lubatud, kuid ka selles osalenud, kes on verd valanud, lahutatakse kiriku reeglite järgi kolmeks aastaks armulauaosadusest.”

(EAÕK metropoliit Stefanus. Vene-Ukraina sõda pole püha. ERR Uudised. 28.09.2022. <https://www.err.ee/1608731548/metropoliit-stefanus-vene-ukraina-soda-pole-puha>)

Metropoliit Jevgeni:

„Suhtumisest olen alati rääkinud ja ütlesin ka pöördumises, et sõda on kurjus, seepärast oleme sõja vastu. [---] Igasuguse sõja vastu. On see õiglane või ebaõiglane, ei saa me alati öelda, sest mingi aja möödudes – ütlesin seda ka eelmises intervjuus – võivad välja tulla mingid dokumendid, teistsugused vaated ja siis hakatakse näpuga näitama, et tema ütles nii, aga oli teisiti. Kirik ei sekku selles küsimuses poliitikasse, püüab distantseeruda sündmustele hinnangu andmisest. Sõda kui niisugune on kurjus.”

(Uljana Kuzmina, Mihkel Kärmas. Metropoliit Eugeni: kas sõda on õiglane või mitte, ei saa alati öelda. ERR Uudised. 19.10.2022. <https://www.err.ee/1608757096/metropoliit-eugeni-kas-soda-on-oiglane-voi-mitte-ei-saa-alati-oelda>)